

til at holde et Foredrag i Nationaløkonomisk Forening om „Sundets Betydning for Norden“, hvortil jeg med Hensyn til denne Side af Sagen skal tillade mig at henvise. Jeg skal ikke opholde mig ved senere enkelte spredte Ytringer paa Rigsdagen. Sagen har fornylig i Landstinget været paa Dmtale den 15de December f. A.; men derimod skal jeg spørge, hvad der jo ligger meget nær, naar man anser det for at være sandsynligtvis lettere at opnaa de tre nordiske Rigers Neutralisering end Danmarks alene, hvilken Interesse der maatte være i de to andre nordiske Riger for Sagen. Med Hensyn dertil skal jeg gjøre opmærksom paa, at der er forhandlet derom i den svenske Rigsdag i Foraaret 1883. Det rar vist et temmelig ubeløbt Tidspunkt, idet der tillige forhandlede som Forsvarets Ordning, hvor det andet Kammer's Flertal stod sammen med Ministeriet, og man mente, at denne Forhandling kunde staae Forsvarssagen. Jeg tror nu ikke, at det var rigtig sluttet, men saaledes saae man paa det. Som Følge deraf faldt Afstemningen noget eiendommelig ud. Der var dobbelt Afstemning. Man kan sige, at 70 Medlemmer — næsten alle deltog i Afstemningen — vare ikke stemte for Sverigs Neutralisering, 53 vare ubetinget for den, og de 59 dannede et Slags Mellemparti, saa at de ved den ene Afstemning gik med de 70 og ved den anden Afstemning med de 53. Af disse Tal tror jeg, at man nogenlunde kan danne sig en Forestilling om, hvorledes Sagen stillede sig, da den sidst var fremme der. Smidertid har der dannet sig en Forening i Sverig; som ogsaa virker for denne Sag. Jeg følger dens Færd, og det er mærkværdigt, hvorledes Tanten udbreder sig i Sverig. Men hvorledes staaer det nu til i Norge? Det var naturligt, at den svenske Rigsdag gjennem Major Adelskiöld i første og R. P. Arnoldson i andet Kammer, inden de bragte Sagen frem for den svenske Rigsdag, forespurgte sig hos Venner og Meningsfæller i det norske Storting. Det var den Gang, de $\frac{3}{4}$ af det norske Storting havde sluttet sig sammen under Storthingspræsidenten Sverdrup og dannet en „Forening af Storthingsmænd“. Den 31te Maats 1883 blev Sagen forhandlet i et privat Møde, men, da Forhandlingen findes paa Tryk i forskjellige Blade, anser jeg mig for berettiget til at referere, hvad der foregik. Der blev enstemmig vedtaget en Beslutning, hvori der blandt Andet siges Følgende: „At det enkelte Lands Neutralisering er i den almindelige Freds Interesse, at den ved at sikke imod fremmede Angreb styrker Landets Evne til at nytte sine Hjelpekilder og udvikle sine Institutioner, derun-

der Forsvarsvæsenet, efter sit særlige Behov, at bort Lands“ — det er altsaa Norges — „Forhold og Veliggenhed i lige Grad maa opfordre til at arbejde for dette Formaal og lette dets Opnaaelse, og at de, inden den svenske Rigsdag foretager Forhandlingerne om Spørgsmaalet, paa Grund af de statsretslige Forhold imellem Rigerne og deres Fællesskab i Krig og Fred særlig paafalder vor Opmærksomhed derfor“. Om denne Beslutning, som blandt Andet har været meddelt i „Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning“, yttrede det store norske Hvirvleblad — et meget reaktionært Blad — „Morgenbladet“ i Kristiania, den 2den Mai 1883 Følgende, som skal være ironisk. Det lyder saaledes: Betydningen af denne Beslutning maa ikke „underbueres“, da Udtalelsen er enstemmig og kommer fra den mægtige Gruppe, af hvis Vidde Kong Oskar formodentlig om ikke længe kommer at vælge sine lovlige Raadgivere“. Det hænder undertiden, at Folk, som ville være ironiske, mod deres Villie blive profetiske. I dette Dieblisk sidder den Mand, som stod i Spidsen for Forhandlingerne ved denne Leilighed, som norsk Statsminister: Johan Sverdrup. — Jeg tror ikke, at jeg behøver at gaa videre, og har maaste endog saa været vel udførlig for at begrunde dels Unskeligheden, dels Muligheden af, hvad der taler for at virke for de nordiske Rigers Neutralisering. Naar jeg har givet min Forespørgsel Udtryk i Danmarks Neutralisering, da følger det jo ligefrem af sig selv, at vi nærmest maa have med vore egne Forhold at gjøre; men naar jeg bruger Udtrykket „Danmarks Neutralisering“, da underforstaar jeg altid, at Danmark bliver et Led af et neutraliseret Norden; thi jeg har ingen stærk Tro paa, at det skulde lykkes at faae Danmark alene neutraliseret. Naar jeg nu tillader mig at forespørge den ærede Udenrigsminister, er det ogsaa en Selvfølge, at jeg kun udbeder mig Oplysning om, hvad der med Danmark er forhandlet i denne Retning, eller hvad den høitærede Minister iøvrigt veed om, hvad der er forhandlet udenfor Danmark med Hensyn til Danmarks Neutralisering. Jeg har udtrykt mig saaledes, at jeg beder den ærede Minister oplyse, „hvorvidt“ det er sket, idet jeg meget vel veed, at det er paa Ministerens Ansvar, hvor Meget eller hvor Lidt der meddeles. Det vil jo meget komme an paa Formen. Det er jo muligt, at den ærede Minister kun kan meddele Lidt her og Mere under en anden Form; det maa jo staa hen til nærmere Overveielse. Jeg vil altsaa tillade mig at forespørge hos den høitærede Udenrigsminister: